

Nederlands CSE GL en TL

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 3.21, 3.24 en 3.25 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 3.21 t/m 3.25 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommiteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommiteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goed gerekend worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examiner en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*
Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*
Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld.

- 1 Bij de tekst(en) met vragen worden, gelet op de aard van de opgaven, geen scorepunten afgetrokken voor spelfouten. Voor idiomatische en grammaticale oneffenheden geldt hetzelfde, tenzij het antwoord er minder juist of zelfs fout door wordt.
- 2 Voor alle open vragen met een maximum aantal woorden geldt: indien een kandidaat een vraag herhaalt alvorens hij/zij tot een antwoord komt, worden de woorden tot aan het eigenlijke antwoord (conform het antwoordmodel) niet meegeteld.
- 3 De schrijfofdracht wordt als een enkele vraag beschouwd. Algemene regel 6 is derhalve niet van toepassing op de schrijfofdracht.
- 4 Voor het beoordelen van de schrijfofdracht geldt het volgende:
 - 4.1 Er kunnen meerdere (soorten) fouten in een zin worden gemaakt, die alle apart aangerekend worden.
 - 4.2 Meerdere spelfouten in één woord worden één keer aangerekend.
 - 4.3 Spelfouten in dezelfde, identieke woorden worden één keer aangerekend (werkwoordspelling uitgezonderd).
 - 4.4 Spelfouten in een woord en in afleidingen of samenstellingen van dat foutief gespelde woord worden één keer aangerekend.
 - 4.5 Spelfouten bij de vervoeging van werkwoorden worden alle apart aangerekend.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1 Zo kom je van je uitstelgedrag af

1 maximumscore 1

- (manier) 1 (belangrijke vragen te stellen)
- (manier) 3 (een definitie van een belangrijk begrip te geven)

Opmerkingen

- *Als de kandidaat de tekst uitschrijft die bij het correcte bijbehorende nummer hoort, dan geldt dit als correct antwoord.*
- *Het scorepunt alleen toekennen wanneer de twee juiste antwoorden zijn gegeven.*

2 maximumscore 1

deelonderwerp:	begint bij:
1 fenomeen procrastinatie	<al gegeven> alinea 1
2 verkeerde ideeën	alinea 4
3 type uitstellers	alinea 7
4 advies aan uitstellers	<al gegeven> alinea 11

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen wanneer de twee juiste antwoorden zijn gegeven.

3 B

4 A

5 C

6 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- factor 1: (intrinsieke) motivatie/langetermijndoelen
- factor 2: een ding tegelijk/met volle aandacht (doen) / geen (mail en) telefoon
- factor 3: kortetermijndoelen

indien drie antwoorden goed	2
indien twee antwoorden goed	1
indien een of geen antwoord goed	0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

7 A

8 **maximumscore 1**

- (doel) 2 (de manieren waarop uitstelgedrag vermeden of opgelost kan worden)
- (doel) 4 (de veelvoorkomende achterliggende oorzaken van uitstelgedrag)

Opmerkingen

- *Als de kandidaat de tekst uitschrijft die bij het correcte bijbehorende nummer hoort, dan geldt dit als correct antwoord.*
- *Het scorepunt alleen toekennen wanneer de twee juiste antwoorden zijn gegeven.*

9 A

Tekst 2 Kunstlicht is een killer voor insecten

10 D

11 **maximumscore 2**

De kern van een goed antwoord is:

- verklaring 1: er is te weinig voedsel voor insecten (doordat het landschap te monotoon is / omdat er te weinig bloemen zijn)
- verklaring 2: er wordt veel te veel met insecticiden (en ander gif) gespoten
- verklaring 3: kunstlicht/lichtvervuiling

Opmerking

Als de kandidaat alleen 'licht' in plaats van 'kunstlicht' of 'lichtvervuiling' antwoordt, dan is het antwoord niet correct.

indien drie verklaringen goed	2
indien twee verklaringen goed	1
indien een of geen verklaring goed	0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

- gevolg in alinea 3: meer sterfte
- gevolg in alinea 4: voortplanting lukt niet/minder goed / negatief effect op de voortplanting

Opmerkingen

- *Beide correcte gevolgen moeten genoemd zijn voor toekenning van het scorepunt.*
- *Het scorepunt alleen toekennen wanneer de twee juiste, uiteindelijke gevolgen gegeven worden; de ‘tussenstappen’/voorgaande gevolgen gelden niet als correct antwoord.*

13 C

14 maximumscore 1

“Maar om aan te tonen dat de populaties van insecten ook daadwerkelijk achteruitgaan door lichtvervuiling, daarvoor heb je toch experimenteel onderzoek nodig.” (regels 89-93)

Opmerking

Als de kandidaat meer of minder citeert, geen scorepunt toekennen.

15 D

16 maximumscore 1

“Maar maatschappelijk blijkt het nog heel lastig om licht uit te krijgen.” (regels 115-117)

Opmerking

Als de kandidaat meer of minder citeert, geen scorepunt toekennen.

17 D

18 B

Tekst 3 Kerstcadeautip muskietennetten

19 maximumscore 1

De afbeelding	Kruis de twee juiste functies aan.
is nodig om de tekst te kunnen begrijpen.	X
ondersteunt de inhoud van de tekst.	X
spoort nadrukkelijk aan om de bijbehorende tekst te lezen.	
voegt nieuwe inhoudselementen aan de tekst toe.	

Opmerking

Beide juiste functies moeten aangekruist zijn voor toekenning van het scorepunt.

20 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

Daar is voor gekozen omdat deze informatie het belangrijkste doel van de advertentie weergeeft / de belangrijkste aansporing is in deze advertentie.

21 A

22 D

Tekst 4 McDonald's wil weten waarom u frietbakjes op straat gooit, terwijl er gewoon afvalbakken staan

23 D

24 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

wat de hotspots zijn / wat de plekken zijn waar het meeste afval ligt

Opmerking

Als de kandidaat meer dan 15 woorden gebruikt, geen scorepunt toekennen.

25 A

26 A

Vraag	Antwoord	Scores
27	<p>maximumscore 1 “(maar) er moet een stevig tandje bij” (regels 94-95)</p> <p><i>Opmerking</i> Als de kandidaat meer of minder citeert, geen scorepunt toekennen.</p>	
28	D	
29	<p>maximumscore 1 “(te) achterhalen) wat de drijfveren zijn van klanten om hun afval te dumpen” (regels 128-129)</p> <p><i>Opmerking</i> Als de kandidaat meer of minder citeert, geen scorepunt toekennen.</p>	
30	D	
31	C	
32	<p>maximumscore 1 De kern van een goed antwoord is: Nee, want McDonald’s wil nog niet zeggen wat de beloning is / wat klanten precies gaan krijgen (als het afval netjes wordt opgeruimd).</p> <p><i>Opmerking</i> Voor toekenning van het scorepunt moet de kandidaat de vraag ontkennend beantwoorden en het antwoord correct toelichten.</p>	
33	B	
34	D	

Schrijfofdracht

35 maximumscore 13

Als de kandidaat de opdracht helemaal niet heeft uitgewerkt, geen scorepunten toekennen.

35.1 maximumscore 6

Aftrek inhoud

De score is 6 scorepunten minus aftrek. De score kan niet lager zijn dan 0.

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

- de aanleiding om de e-mail te schrijven: probleem van zwerfafval rondom school / oproep directeur voor ideeën leerlingen tegen zwerfafval rondom school 1
- uitnodiging voor gesprek met klas 1
- kandidaat stelt zichzelf voor met naam, school en plaatsnaam school 1
- een reden waarom zwerfafval rondom school een probleem is 1
- een maatregel van school tegen zwerfafval: veel prullenbakken geplaatst 1
- een reden voor leerlingen om afval zomaar op straat te gooien 1
- idee kandidaat over eerste nieuwe mogelijke maatregel tegen zwerfafval 1
- idee kandidaat over tweede nieuwe mogelijke maatregel tegen zwerfafval 1
- de vraag naar ideeën Uitterhoeve over het tegengaan van zwerfafval rondom school 1
- een voorstel voor datum en tijdstip gesprek op school 1
- een verzoek om/vraag om een antwoord binnen twee weken 1

35.2 maximumscore 5**Aftrek taalgebruik**

De score is 5 scorepunten minus aftrek. De score kan niet lager zijn dan 0.

• één of twee formuleringsfouten (onvolledige zinnen, onjuiste woordkeuze, onjuiste verwijzingen, onjuiste zinsbouw)	1
drie of vier formuleringsfouten	2
vijf of meer formuleringsfouten	3
• één of twee spelfouten (fouten in de spelling van werkwoordsvormen, overige spelfouten, inclusief ten onrechte opgenomen of weggelaten hoofdletters)	1
drie of vier spelfouten	2
vijf of meer spelfouten	3
• twee of meer interpunctiefouten	1

Let op: Om taalgebruik te kunnen beoordelen, moet de uitwerking van de kandidaat een minimum aantal woorden bevatten. Als de uitwerking van de kandidaat uit minder dan 100 woorden bestaat, géén scorepunten voor taalgebruik toekennen. De voorgedrukte gegevens tellen niet mee voor het bepalen van het aantal woorden.

35.3 maximumscore 2**Aftrek presentatie/conventies**

De score is 2 scorepunten minus aftrek. De score kan niet lager zijn dan 0.

Indien de volgende elementen geheel of gedeeltelijk onjuist zijn of ontbreken:

• passend onderwerp in onderwerpregel	1
• vermelding slotformule en voor- en achternaam onder e-mail	1
• alinea-indeling	1
• samenhang	1
• logische volgorde	1
• passend taalgebruik	1

Opmerkingen

- *Als de kandidaat gebruikmaakt van conventies die niet passen bij de tekstsoort, 1 scorepunt aftrekken.*
- *Als in de uitwerking van de kandidaat de witregel ontbreekt na de aanhef en/of na de slotformule, geen scorepunten aftrekken.*

NB In het programma Wolf vermeldt u de scores van de kandidaat op elk van de drie afzonderlijke beoordelingscriteria.

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinator in de applicatie Wolf. Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 26 juni.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	naar een artikel van Devi Smits, de Volkskrant, 20 februari 2020
tekst 2	naar een artikel van Rob Buiten, Trouw, 20 december 2019
tekst 3	naar een advertentie van Artsen zonder Grenzen, NRC, 15 december 2020
tekst 4	naar een artikel van Joop Bouma, Trouw, 4 oktober 2019

Nederlands vmbo-GL en TL

Centraal examen vmbo-GL en TL

Tijdvak 2

Correctievoorschrift

Aan de secretarissen van het eindexamen van de scholen voor vmbo-GL en TL,

Bij het centraal examen Nederlands vmbo-GL en TL:

Op **pagina 9** van het correctievoorschrift, bij **vraag 19** moet altijd 1 scorepunt worden toegekend, ongeacht of er wel of geen antwoord gegeven is, en ongeacht het gegeven antwoord.

Toelichting:

Van de twee correcte antwoorden die in het CV zijn aangegeven, is het eerste antwoord bij nadere beschouwing niet als correct antwoord verdedigbaar. Ook de antwoorden drie en vier zijn niet correct, waardoor de leerling nooit twee goede antwoorden kan geven.

NB

Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren. Dit dient om de onderzoeksgegevens gelijk te trekken aan de gegevens zoals die, na wijziging, in de schooladministratie voorkomen.

Het CvTE is zich ervan bewust dat dit leidt tot enkele aanvullende handelingen van administratieve aard. Deze extra werkzaamheden zijn in het belang van een goede beoordeling van de kandidaten.

Ik verzoek u dit bericht door te geven aan de correctoren Nederlands vmbo-GL en TL.

Namens het College voor Toetsen en Examens,

drs. J.H. van der Vegt,
voorzitter